

ERZSÉBETFALVAI KÖZLÖNY

ERZSÉBET-KOSSUTHFALVA, SOROKSÁR ÉS SZIGET-CSEPELKÖZ ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ
TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP ÉS A JÁRÁS HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 ft. | Negyed évre 1 ft.
Fél évre 2 " | Egyes szám ára 8 kr.

Nyilt-tér garmond soronként 80 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: | Bemunkatárs:

ERDELYI MIHÁLY. | **D. PÁKAY GYÖRGY.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sallágyi Lajos-utca 26. szám.

MIRDETÉSI DIJAK:

Egyes oldal 16 ft.	Nyolczadoldal 8 ft.
Fél oldal 8 "	Tizenhárom oldal 2 "
Negyed oldal 4 "	Legkisebb hirdetés 1 "

Apróhirdetéseknél minden sor 8 kr., csatlágatűkkel 4 kr. Címekkel
katon. 30 kr. költségű.

A dal varázsa.

SZIVREZ szólni, sziveket megnyerni és lángra gyújtani: mi alkalmasabb, mint a dal!

Érzelmünket: örömmel, bánatunkat, fájdalomunkat és reményeinket dalban nyilvánítjuk, dalban fejezzük ki, ha jobban megértetni akarjuk.

A mi szép, a mi magasztos, a mi nemes és nagy: azt a dal szebbé, magasztosabbá, nemesebbé és nagyobbá teszi.

Hazafias nagy tettekre nemzeti dalaink serkentenek. Oly gyújtó varázsa van a dalnak, hogy hatása elől még a legzárkóztottabb kedély sem képes kitérni.

Beszélhet a szónok cicerói ékesszólással órákon át, oly lelkesítő hatást sohasem tud kelteni, mint a minő lelkesítő hatást ér el egy összhangzatos dal, mi nem az emberre, az ember lelki tulajdonaira appellál, hanem a szívre, annak hurjait hozza a dal szövegével harmonikus rezgésbe.

Amit a szónok szószékről, a hit vigasztaló szótárát kimerítve sem tud elérni, azt eléri egy melabús dallam, enyhét adva lelkünknek a megpróbáltatások legkeserűbb perceiben is.

Az emberi szívben megnyilatkozó érzelem minden pházisát dalba foglalhatjuk: innét van a dalnak az a csodás, emberfeletti ereje.

A dal hatása alatt az ember tombol, vigad, örvend, busul, fél, reszket, fázik, izzad, őrvöng, bánkódik — egyik végtől a másikba menve át, a szerint, a mint a dal szívünket megragadja, irányítja, érzelmeinket módosítja, cselekedeteinket befolyásolja.

A dal sokkal régibb, mint a tökéletessé vált emberi beszéd. Őseink írni nem tudván, hős tetteiket dalban örökítették meg, apáról fiura hagyva szent örökségképen azt.

A történelem legrégebb népeinek mindegyikénél szerepelt a dal; olyan nép nem létezett még a földön, mely érzelmeit nem öntötte volna dalba, s nincs ma sem nép, a melyik a dalban, a zenében ne keresné s találná meg a lelkesítést, a buzdítást.

A dal gyújtó, lelkesítő, nemesítő hatását érzi minden nép s a szerint kultiválja is, a mint műveltségi fokozata azt megengedi.

A magyar dal, a magyar zene meg épen oly elragadó, hogy még a nyelvünket nem értő idegen is fellekesül annak hallatára s gyönyörrel, kéjjel hallgatja annak legegyszerűbb melódiáját is.

A magyar dal kultiválását tüzte ki feladatául a mi „*Polgári Dalkörünk*” is akkor, a mikor 6 évvel ezelőtt megalakította az erzsébetfalvai első dalos együletet. A kezdet nehézségein már átesett, a gyenge fácskából terebélyes koronájú fává erősödött egyesület daczolt a viharral, kiállotta a tűzpróbát s ma mint számottevő, előkelő egyesület működik s előkelő helyen áll a vele egyidőben keletkezett egyesületek között, s első helyet foglalt el polgárságunk szívében is. Összeforrunk vele, dédelgetett kedvenczünké vált, s mi ezt nem is tagadjuk, nem szégyeljük, sőt büszkék vagyunk rá. Büszkék, hogy ő a miénk!

Ez a mi elkényeztetett kedvenczünk, a mai napon tartja *zászlószentelési ünnepét*, s ez az ünnep örömmünnepe nálunk édes mindnyájunknak. Most már zászlósan, zászló alatt kíván büszkén megjelenni előttünk.

Nagyon természetes tehát, hogy mi csak szívesen, lelkünk melegével üdvözöljük nemzeti dalaink helyi kultiválóit ünnepük hajnalán, Zászlójukat — szívből kívánjuk, — csak dicsőség érje mindenkor, azt fenn, diadallal lobogtathassák, mindenha!

Még egyszer szívből üdvözöljük derék dalosainkat a nálunk mára megjelent testvér dalos-egyesületekkel együtt.

Üdvözöljük a bájos, szeretetreméltó *zászlóanyát*, a közöttünk megjelent illusztris vendégekkel, mint a dal barátjaival egyetemben.

Üdvözöljük Erzsébetfalvának dal iránt lelkesülő derék polgárságát.

A Polgári Dalkörnek pedig szívünkől kívánunk hosszú életet, szívet vidító és lelket nemesítő magasztos működéséhez!

A mai szép ünnepély legyen kezdete diadalai hosszú sorozatának!

Dal a Zászlóhoz.

Abonyi. Emilől.

Van-e gyűjtőbb, mint a kar-dal?
Van-e szebb, mint a magyar dal?
Minden érzés lángolóbb lesz,
Hogyna esengő versebe szedjük
Énekelve, dalra kelve
A hazát is forróbban szeretjük.

Ez a zászló drága nekünk,
Ez a zászló ékességünk!
Ezt a zászlót irgalmával
Isten véltje, Isten óvja,
Mert a zászló a miézet
S a magyar dal büszke lobogója!

Legyen áldott minden szála
Szép selyemből szőtt fonala!
Áldott, aki gonddal készlet,
His aranygal vépig varrta,
Áldott, aki felszentelte,
Győzelemre, békés diadalra!

És ragyogjon fényes háló
A nemes zászló-anyára!
Jó tettekben, szép tettekben,
Nem maradt ő soha hátul!
Világánságos neve csendül,
Ez a zászló meghajlik magától!

Szalagját zászlónkra tűzte,
S e szalaggal oda fűzte
A nevet is, hogy örökké
Kegyelettel nézzünk rája!
Ez a szalag s ez az emlék,
A mi zászlónk legfőbb koronája!

Magyar dalnak lobogója!
Sohse jöjjön olyan óra,
A mely téged bújni lásson!
Lányan lenjjen tisztá selymed,
Mig alattad édes hangok
Suttogják a boldog, hű szerelmet.

Leneg szűdlen és nyugodtan,
Mig körülötted cig dalokban
Emlékeznek csokról, borról,
Szomjas ajkak vigaszáról...
Vagy dalolnak áhítattal
Egy-egy szép dalt a magyar hazáról.

De lobogj föl, mint sas szárnya,
Ha vihar kél a hazára!
Ha alattad megvillannak
Nemzetvédő büszke szabályok,
És menydörgő kar-dalokban
Harsog égre a magyar szabadság!

Hat év története.

A „Palgári Dalkör” zászlószentesének ünnepe nem lesz érdektelen, ha reminiscenciaként egyetnem elmondunk a dalkör keletkezéséről és fejlődéséről. annival is inkább, mivel a hatalmas egyesülétté lett szerény dalos egytel eszméjét épen lapunk szerkesztője pendítette meg s ha az ige tetet őlött, abban nem kis része van, nem kis érdeme van szerkesztőnknek is, ki agilis buzgalomával bintette el a kis magot, melyből ma im, terehlyes fa lön.

1890-ben szoros barati körben, néhány jó ezimpora társaságban ecsetelte Erdélyi Mihály, lapunk szerkesztője szükségességét egy Erzsébet-falván megalakítandó dalos egytel (dalárda) eszméjének. A szép eszme, mint a vízbe vetett kő, mind nagyobb és nagyobb hullam gyűrűket ver maga körül, mind tágabb és tágabb térben talált visszhangra. A lelkes barátok magukévé tették a szép eszmét s annak megvalósításához mindig több és több híveket toboroztak.

Soha eszme, soha indítvány, mely ezen kis csoport véletlen találkozásá alkalmával született, oly gyűjtő szikraként nem terjedt és nem gyűjt-hatott, mint akkor. Pedig e kis csoportnak egyik tagja már akkor ősz veterán volt, ma pedig már nénes közölkünk, megholdogult Kallnecker József, de élnek még a fiatalabbak. El Csató Zsigmond, dalkörünk tulajdonképeni lelke, kinek élete dal nélkül nem is képzelhető: el Pesch Rezső, el Wirth Andriás, kiknek lelkeiben az indítvány villamos tüzet fogott s ily lelkes, ily

kis csapat, mikor kibocsátotta felhívását a dal kultiválására, mintegy varázsszóra termetek daláraink az akkor még alig itt-ott létező házak, alig itt-ott egymást ismerő népek között. Meglehet, hogy e kis csoportnak talán épen az akkor még oly esekély mérvű társadalmi élet adta meg az eszmét, talán a magyarban oly nagy mérvben uralkodó barátság, szeretet, hazafiasság adta beléjük ez ihletet, mindenestre oly szerencsés, oly jól megválasztott elhatározás volt ez a lelkes kis csoporttól, melyért az utókor is hálával és elismeréssel fog irántuk viseltetni.

Az akadémikus eszmeeserek előkészíték a talajt s 1891. évben már az eszme meg is valósult, amennyiben a „dalárda” létrejött. Ideiglenes tisztviselői kart alakítottak, elnökké Kallnecker Józsefet, alelnökké Erdélyi Mihályt, pénztárnokká Pesch Rezsőt és jegyzővé Csató Zsigmondot választották meg. Ellenőrök: Palásthy István és Wirth Andriás, karmester: Halik Manó lett. Történelmi hűség kedvéért az első választmány névsorát is felemlítjük, állván ez: Molnár Vince, Horánszky Mihály, Rajz Gyula, Niederreider Antal és Lakatos Pál urakkól.

Első dolog persze az alapszabályok kidolgozása volt s kimondatott, hogy alapítói díj fejében 50 kr. fizetendő a dalkör pénztárába.

Egészen új erőkkel kezdeni meg a működést, nem kis feladat volt, de ezt megkönnyítette a 23 működő tagnak ugy az ügy, mint egymás iránt való őszinte szeretete és ragaszkodása.

Az énekörökát a mai ponyvagyár egyik tágas helyiségében tartották Duzy Józsa úrnő kegyes engedélyéből. A 23 működő tagon kívül 21 pártoló tagja volt ekkor a dalkörnek.

Első nyilvános farsangi dalestélyét 1892. febr. havában a „Jó-szív” vendéglőben tartotta meg, a mely minden várakozást felülmúlt ugy az anyagi, mint az erkölcsi sikert tekintve.

Mint minden keletkező egyesületben, ugy a dalkör kebelében is merültek fel differenciák, nézet eltérések, mik benítolag hatottak a működésre, ilyen differenciák folytán mondott le 1893-ban Halik Manó is tiszteletbeli karnagyi állásáról s helyébe Ligeti Károly fív. tanítót választotta a dalárda karnagyanak.

1894-ben a működő tagok számának növekedésével az egyesületi helyiség is szűknek bizonyult s fel kellett cserélni. Ligeti Károly karmester pedig állásáról leköszönvén, helyébe Ziegler Béla fív. énektanárt hívta meg a dalkör, ki azóta az egyesület karmesteri teendőit a mai napig vezeti ritka buzgalommal és szakértelemmel. Ez évben a tagok száraztatására rendezett ünnepélyek közül kiemelendő a Kossuth Lajos emlékszóbrára rendezett estély, mely 49 frt. 48 krt. jövedelmezett.

1895-ben szintén szerkesztőnk Erdélyi Mihály indítványozta, hogy a dalárda részére zászló szerzetessék s ennek felszentelése 1896-ban tartassék meg. A közejbött millennium év miatt azonban az eszme kivitele nem látszott időszerűnek s az akkori tisztikar a zászlószenteselés ünnepének elhalasztása mellett döntött.

1896-ban tényleg kimondatott a zászlószenteselés ünnepélyének megtartása s az előkészületek vették igénybe most főleg a tagok buzgalmát. E mellett a tisztikar hazánk ezeréves fennállásának emlékére a helyi egyesületek közreműködésével a templom előtti téren három millenniumi fát ültetett, miket Fayt János helybeli róm. kath. lelkész felszentelvény, „Árpiád”, „I. Ferencz József” és „Erzsébet” névre keresztelt el, s ennek emlékére középelt egy tábla helyzetetett el „Magyarország ezeréves fennállásának emlékére az összes erzsébetfalvai egyesületek” felirattal.

Megemlítésre méltó még a dalkör vagyoni állapotát az 1896. évi zárszámadási kimutatás szerint:

a leltári vagyon értéke...	548 frt 80 kr.
a dalkör alapja...	196 „ 80 „
a zászló-alap...	383 „ 89 „
összesen:	1139 frt 49 kr.

A tagok létszáma 24 tiszteletbeli, 179 pártoló és 22 működő tagból áll.

Dióhéjban ezzel vázlatát adtuk a pártolásra méltó derék egyesület, a „Palgári Dalkör” hat éves fennállásának. Nincsenek ugyan e rövid idő történetében valami országra szóló nagy

dolgok, de mindenesetre vannak olyanok, a mikből a dalkör továbbra is csak buzditást talál s közönségünk pedig ujjmutatást a további pártolásra nézve. S hogy ez a pártolás a jövőben csak fokozódik, szent és erős hitünk. Hiszszük, hogy nem is csalódunk ebben. De ne is csalódjunk!

Éljen a dal!

Éljenek a lelkes honleányok!

Éljen a szeretetreméltó zászlóanyaga!!

Historicus.

Miserabilis állapotok.

Lapunk hasábjain már volt szó arról a halatlan merényletéről, hogy egy községünk iránt jóindulattal viseltető klikk minő erőfeszítéseket tett arra nézve, hogy piacunk kicsinyiségének ürügye alatt az ugynevezett Zsigmondy-féle telket 17000 frtért a községgel vásárlártnék megvétesse hitelben akkor, a mikor községünk még önállónak sem nyilvánított, akkor, a mikor községünknek egy fillér maganyvagya nines.

Hála polgárságunk józan gondolkodásának és erélyes ellentállásának, ez a herostratesi gondoskodás, ez a maliciosus terv megthiusított, községünket azok az érdemes uri emberek nem vihették bele az adósság fertőjébe, abba az égbekiáltóan könnyelmű gazdálkodásba, a miből azután évtizedek mulva sem tudott volna kievickélni.

Akkor azt mondták azok a jó urak, köztük Unrein János h. bírák is, hogy a Zsigmondy-féle telekvétel azért szükséges első sorban is, mert vásárterünk kicsiny. És mégis mit látunk ma?!

A bírói bölcseség ezt a kicsiny piacot még kisebbé teszi azáltal, hogy annak egyrészt nyomorult pár forintért kiadja betekre, hónapokra holmi köklereknek, hajóhintásoknak bérbe. Hol itt a consequenzia?

Vagy kicsi piacunk, vagy nem. Ha kicsiny akkor törekedjünk arra, hogy megnagyobbítsuk, vegyük meg hozzá Illés Sándor ácselpetét, Englert üres telkét stb. s bővítsük ki velük vásárterünket. Ezt mondja a logika, a legegyszerűbb józan gondolkodás.

Vagy nem kicsiny a piacunk. Akkor meg mi volt a czélja annak az értekezletnek, mely községünket a Zsigmondy-féle telkek megvételébe akarta beleugrasztani? Csak ki vele uraim. Vagy, vagy. Tertium non datur.

De azt, hogy piacunk kicsiny, hangoztatni s ugyanakkor hajóhintásoknak, köklereknek bérbeadni a piac egyrészt: itt már megszűnik minden logika. Itt már vagy roszakarattal, vagy vastag butasággal, vagy veszedelmes örülléssel állunk szemben s nekünk publicisztikai kötelességünk ez eléggé nem kárthatható állapotok ellenében szavunkat fölemelni.

Az a hajóhintás nyomorult pár forint bért fizet a községnek a piacért egy részének használatáért. Ezért azonban a vásártér körül lakó polgártásaink nyugalmát, esendjét áldozta fel a blöcs előljáróság. A vásártér körül lakó polgárok kora reggellől egész napon át kénytelen hallgatni, eltűrni, seewedni a hajóhintatulajdonos fűlsiketítő kintornáját s a hajóhintakörül lebzselő százkara menő bímész gyermekek éktelen kiabálását, zsvaját.

Ez az állapot nem csak a nappali órákra terjed ki; estü órákban még kiállhatatlanabb. Tisztesseges koreszmárosoknak, vendéglősöknek estü tiszórákor üzletüket be kell zárniok; ez a szabályrendelet. Zenélni ez órán túl a piactéren levő koresmahelyiségekben? No még csak ez kellene! Ott volnának rögtön a csendörök s rá még a borsos bírság a miért zavarják az esti csendet, a polgárok nyugalmát.

Hanem ennek a hajóhintásnak a ztedik utca nyugalmát és esendjét is felzavaró fűlsiketítő kintornázását nem halljamegsem az előljáróság, sem a csendörög még estü tíz órán túl sem. Ennek szabad a rendet megzavarni. Szeretnénk megkérdeni hogy miért? De felünk, hogy ezen fejedelmi szavakkal halgattatának el benünket: „Hja paraszt! az más!”

Hát még majd pünkösdt után! Akkor jó a köklerek sasonja: mi lesz akkor a vásárteren? Nem lesz az ott lakó polgároknak az előljáró-

ság atyailag ügyes gondoskodása folytán egy pillanatnyi nyugalmuk sem. Bizony Unrein uram, községi bírőhelyettes ur, megbotrányoztatón helytelen dolgok, nem tiszta állapotok ezek. Iskolába járó gyermekek bebörtönöztetése helyett ezek javítására fordítana gondot az előjáróság, bizonyára üdvösebb munkát végezne s a polgárság elismerését érdemelné ki.

Eszmétársítás folytán a piacról eszünkbe jutnak egyes apró piaci dolgok, tárgyaljuk le azokat is ezuttal.

A napokban megfordultam a vásárcsarnokban s ott láttam kifüggesztve azok névsorát, kik hamisított élelmi szerek (tej, vaj, turó, tejföl stb.) árúsítása miatt három ízben történt bírságolás után a vásárcsarnokból s így a székes főváros területéről egyszermindenkorra kitiltattak. Harmincz ilyen egyént tüntetett fel a névsor. Ma már talán növekedett is a számuk. Jellemző azonban az, hogy a 30 kiutasított egyén közül 21 soroksári illetőségű elarusító volt.

A főváros kitiltotta őket területéről, most azután majd jönnek hozzánk és mi vesszük meg tőlük drágán a hamisított élelmi cikkeket. Nálunk ki ellenőrzi őket? Ide szabadon hozhatnak minden kutyvalékot, nem vizsgálja meg cikkeiket senki. Mi vagyunk a jó balekok, a kikkel minden pancsot megvethetnek.

Piacvizsgálat nálunk? Hát még mi kellene? Mit kívánának még az erzsébetfalviak az előjáróságtól, a bírótól? Nem elég, hogy bebörtönöztetik az iskolás fiukat, még piacot is vizsgáljanak? Ebből ugyan nem esztek jámbor polgárok!

Pedig bizony mi ezentúl szigorú vizsgálatot, élelmiszer vizsgálatot kérünk. Egészségi szempontból is követeljük ezt s nem akarjuk, hogy Erzsébetfalvának piacza legyen a székesfőváros területéről kitiltott hamisított élelmi szereket gyártó elarusítók asyuma, menedékhelye. S hogy e gyönyörűséges mákvirágokat közönségünk is megismerje; ezental hétről-hétre közöljük a kitiltott soroksári elarusító névsorát.

Hisszük, hogy ezzel majd megtörjük az előjáróság közönyét is s kinyílik szeme, a mely ma még az ily dolgokat nem tudja, nem akarja meglátni.

Ila már benne vagyunk a piaci dolgokban, említsük meg azt is, hogy bizony az az egy vasárnapi heti vásárunk kevés és e mellett anyagilag a kishivatalnoki osztályt sújtja legjobban.

A különböző gyárakban dolgozó munkás elem képezi, mint tudjuk, nálunk a lakosság zömét. Azt is tudja mindenki, hogy a munkások hetenkint szombaton délután kapják ki, veszik fel munkabérüket. Mi következik ebből? Az, hogy az a munkásné vasárnaponként tele erszenyvel megy ki a piaczra s alku nélkül vásárol ott össze mindent, a mire csak szüksége van s a vagyoniilag szerényebb viszonyok között élő kis hivatalnokok nejei vagy nem képek a munkások által szó nélkül megadott árat fizetni, vagy kénytelenek saját kárukra az árral uszni.

Ez pedig rettenetes baj. Ezen segíteni kell mielőbb, annyival is inkább, mert az általunk proponált javaslat semmi nehézségbe sem ütközik. Az egy hetivásár ugyanis kevés, szaporítsa meg az előjáróság a hetivásárok számát még eggyel s tegye azt olyan napra, a mikor a munkás elem nem konkurrálhat a hivatalnoki osztállyal. Legyen heti vásárunk pl. minden csütörtökön v. pénteken is. Ezzel rögtön segítve lenne a bajon.

Iskolás gyermekek bebörtönöztetése helyett, ha gondoskodás az előjáróság erre a dologra terjeszti ki és ezt viszi keresztül: sok család részéről fogja elismerés jutalmazni gondoskodását s nem lesz mindig panasz, meg panasz, meg panasz. Szerkesztő.

VEGYES HIREK.

— **A községi egyesület** választmányja június 1-én, kedden este népes értekezletet tartott a Paunz-féle helyiségben, melynek főbb tárgyai a lemondás folytán üresedésbe jött két választmányi tagsági állás betöltése s annak elhatározása: mint képviseltesse magát az egyesület a „Polgári Dalkör” zászlószentelési ünne-

pélyén. A választmányba Bruda Károly és Paunz Manó kossuthfalvi polgártársaink jutottak be egyhangulag; a másik kérdés már élénkebb eszmecserét vont maga után. Indítványokat tettek e tárgyban Doktorovics, Aunforth, dr. Pártos, Viola, Fialka stb. urak, a nagy többség azután dr. Pártos ur indítványát fogadta el, t. i. képviselje az egyesületet az elnök R. Burján László s a tagok közül azok kik önként ohajtanak az elnökhöz csatlakozni. A zászlószög beverése az egyesület 10 fírot szavazott meg. Még két életrevaló indítvány is tétetett, nevezetesen Doktorovics részéről az, hogy az egyesület a helyi lapok közül az egyiket fogadja el hivatalos közlönyének, ezt azonban ez idő szerint eljuttették; a másik indítványt Csakovich tette a heti vásár, illetve vasárnapi piacz tárgyában. Ez indítványt vitézkövéssel ellátva lapunk más helyén érdemeltesen tárgyaljuk. Ezuttal az elnök felkéri azon egyleti tag urakat, kik a zászlószentelési ünnepélyen a községi egyesülettel részt venni ohajtanak, miszerint vasárnap e hó 6-án reggeli 8 órákor a Mayer-féle vendéglőben (piacztér) gyülekezni sziveskedjenek, hogy innen 8 órákor a polgári dalkör helyiségéhez vonulhassanak.

— **Népgyűlés a sajtószabadságról.** A múlt vasárnap tartották meg az erzsébetfalvi munkások a sajtószabadság megvédése céljából rendezett népgyűlésüket. A hatóság részéről Girardi szolgabíró ur és Unrein János községi h. bíró voltak jelen. A szónok Óváry József, az elnöktől átvéren a szót, fejtegette első sorban május 1-én lezajlott hivatalos hatalommal való visszaéléseket, elmondta, hogy daczára annak, miszerint a felsőbb hatóság megengedte a jelvényekkel való felvonulást, mégis a csendőrök ruhástól együtt szakgatták le azokat munkásaink mellől. Ezt különben a jelenvolt szolgabíró is elismerte, megjegyezvén, hogy tudtával csak egy csendőr szegte meg köteleességét. Ezek fejtegetése után áttért a sajtószabadság ügyére. A sajtó nagyobb részét valóban nevetésség tette, fejtegetvén, hogy amikor a képviselőnek népre van szüksége, a sajtó a munkásoknak tönjéne, de ha arról van szó, hogy a népek is adjanak valamit, akkor ellenük fordul a nagyobb rész. Szónok felemlített egy példát a helybeli sajtóról, melynek egyik szerkesztőjét mint az eljárlenség egyik diszpédányát tünteti fel, aki egyik nap egyik lapban véresre marja ellenfelét, majd egy másik nap, ha már onnan kicseppent, ugyanannak, ki elzetölt agyonkínozott, szegődik talpnyalójává; kérdezte a szónok, hol van itt az erkölcs, hol az elv, hol a következettség? S ha ez megtörténhet nálunk e kis telepen, mennyivel inkább megtörténik a nagy világban, különösen fővárosunkban. Végül felhívta szónok a munkásokat az összetartásra, hazaszeretetre, kitartásra, mire elnök — szólasra senki sem jelentkeztvén, — a gyűlést bezárja. Megjegyezzük itt, hogy az országos munkáskongresszusra Antal és Óvári tagtársakat választotta meg mint küldötteket. Egyébként a gyűlés lefolyása példás volt s csak dicséretére válik józan, becseletes magyar munkásaink.

— **Hivatalos hatalommal visszaéles.** Más czímet nem tudunk adni községi helyettes bíránk: Unrein János tulkapásának s megáll az eszünk annak láttára, hogy a humanizmus és fölvilágosodottság korszakában, a XIX. század vég-napjaiban székesfővárosunk közvetlen közelében ilyesmi is történhetik. Még ha a legsötétebb Afrikában esett volna meg e a boldog eset, nem csodálkozánk, nem ütközánk meg rajta, de a tudat, hogy a történet színhelye Erzsébetfalva: Biz Isten! arczunkba szökteti a vért, Unrein bátyánk, a bösz Achilles, ugyanis azért, mert Füleky Rezső, Zimmermann Gusztáv, Holzhauser József és Brucker Árpád III. osztályba járó 9—10 éves fiúk a Kis-Dunaágban fürödtek s a vizparton járókra illetlen megjegyzéseket tettek, június hó 1-én reggel 8 órákor börtönbe záratta s ott tartotta őket délután 5 és fél óráig. Hát a bíró honnan veszi erre az illetékességet? Hiszen az iskolába járó gyermekek nem hatósági, hanem iskolai fenyték alá tartoznak. Más egyéb hatóság csak akkor avatkozhatik az iskolás gyermekek megfenytésébe, ha az iskola már minden fenytő eszközt kimerítette. Ila a tanító már végig alkalmazott fokozatosan minden büntetésmodot s a javulás nem állott még sem be: ott a tanító-

testület, s ha ennek eljárása sem volt elegendő: ott a gondnokság, annak végintézkedése előtt más nem avatkozhatik semmiféle fenytő eljárásba. Mi úgy tudjuk, hogy az említett tanulók ügye még sem a tanítótestület, sem u gondnokság elé nem került. Honnan vette hát a bíró azon hatalmat, hogy az iskolás gyermekeket szabadságtól megfoszsza, eszkefogókkal együvé bebörtönöztesse s reggeli 8 órától őket az esti órákig fogva tartsa? Vagy az erzsébetfalvi bíró helyettesnek minden szabad? Ő a törvényen kívül áll? Őtet nem köti semmi törvény, semmi rendelet? Az ilyen ostobasággal határos önkénykedés különben nem első János bátyánknál. Kénytelenek vagyunk e hallatlan és páratlan tulkapásra föl hívni ugy a megyei hatóság, mint a járási fősolgabíró ur figyelmét s hisszük, hogy ily dolgoknál nem engedik bemoeskolni többet az erzsébetfalvi bírói széket!

— **Kanyaró járvány** lépett fel, mint értesülünk, a gyermekek között, még pedig oly mérvben, hogy dr. Pártos Henrik azt a javaslatot tette az állami iskola gondnoksági elnökének, miszerint hívjon össze, azonnal gondnoksági ülést a melybe változtassa meg az évi záróvizsgák megállapított rendjét a gondnokság oly formán, hogy azok a járványra tekintettel mindjárt a pünkösdi ünnepek után lehetőleg egy, legfeljebb két nap alatt tartassanak meg. Az ez idő szerinti elnök azonban nem fogadta el a javaslatot, ő ugymond nem változtat a vizsgarenden, ha a járvány roszindulatu, inkább zárják be az iskolákat s bocsássák szét a tanulókat vizsga nélkül. Dr. Pártos erre az illetékes hatóságnak is tett jelentést a járvány felléptéről.

— **Dyphtheritis.** Fillgössy Gyula állami iskolai igazgató kis leánya roncsoló toroklobban szenved. A mint a baj fellépett, rögtön hivatták dr. Pártos Henrik szerencsés kezű orvosunkat, ki vesélyesnek találván a bajt, az elszigetelésre nézve azonnal megtette övintézkedéseit, a kis Margitot pedig azonnal beoittotta a difteria szerrummal. Ma már a szeretetre méltó kedves kis Margit, mint örömmel halljuk, átesett a krizisen, állapota nem aggasztó többé, de még a betegszobát nem hagyhatja el. Fillgössy igazgató szabafogságra van kárhozattva szintén, úgy hogy osztálya növendékeit is más tanerő vizsgáztatta meg a hittanból helyette.

— **A budapesti viczinális** állomáson történt skandalum ügyében több oldalról kaptunk sürgetést, azonban kénytelenek vagyunk a t. közönség elnézését kérni, hogy e heti számunkban nem írhatunk róla, mivel lapunk szűk keretének főbb részét a polgári dalkör magasztos ünnepélyének szenteltük. A jövő számban ráterünk e gyönyörűség állapotokra.

— **A postai igazgatóság** figyelmébe ajánljuk, hogy daczára közösgünk nagy terjedelmének, postaládát csak egy helyen látunk, az is oly kicsiny, hogy néha erővel kell belerúszkolni leveleinket. Jó volna egy pár ládát felállítani, pl. egyet a Kossuthfalvi-ut oldalán, egyet pedig a Suda-telep felé első oldalon. Ennyit csak megérdemlünk!

— **A kisudna csepeli oldalán** jávába folytak a felmérések. Hála a gondviselésnek, végre mégis megszületik a téli kikötő.

— **A párisi kiállítás** közeledvén, bizonyára sokan lesznek nálunk, kik ohajtanának a kiállításra elmenni; igen sokat vizszatart azonban közlülünk az, hogy nem beszélki a francia nyelvvel. Ezen a ma még könnyűszerrel segíthetnek, amennyiben *Linke Margit* urhölgy Attila-utczai 11. sz. lakásán itt helyben szivesen ad a hozzáfordulóknak a francia nyelvűből és e nyelven való társalgásból órákat. Mikor erre olvasó közönségünk figyelmét felhívjuk, csak kedves kötelezést teljesítünk!

— **Megrendítő szerencsétlenség** történt a Hitelmárton-utczai hidon tegnap délután. Egy 8 éves leánygyermekkel a hidasrfa leszakadt s a gyerek a mélységbe zuhant, fejét ugyszólva szétzúzta. Előjáró uraim! Nem bírt-e a lelkiismeret?

— **A ref. hívek** között hétfőn. Pünkösöd másodnapján az uri-utczai iskolában urvacsorája kiosztás lesz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

HA Valakinek eladó telke van;
 Ha valakinek eladó háza van.
 Ha valaki telket akar venni;
 Ha valaki házat akar venni;
 Ha valakinek bérbeadó háza van;
 Ha valaki házat keres bére és vegre
 Ha valaki gyorsan és biztosan akar

hirdetésutján eredményt elérni, az forduljon bizalommal az

„Erzsébetfalvai Közlöny” hirdetési irodája és kiadóhivatalához Erzsébetfalván, Szilágyi Lajos-utca 16. Mindezen apró hirdetések alig pár krajczárba kerülnek s a leggyorsabb eredményt érik el. Az apróhirdetésekből egy szó 2 kr.

Egy elegáns nagy szekrény, öt ajtóval és 3 fiókkal, bármely szobának díszere va-

lik, igen olcsón eladó. Bővebben a kiadóhivatalban.

Egy fűszerüzlet

Erzsébetfalván, jó munkás fertályban, mely tőzsde- és italmérsi engedéllyel bír, jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Erzsébetfalván egy telek 150 öl kúttal és szőlővel olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Fa- és szénkereskedés.

Van szerencsém tudatni a t. közönséggel, hogy a múlt télen Csillag-utca 5. szám alatt megkezdett, azonban az építkezés miatt beszüntetett

fa- és szénüzletet

junius 15-én ismét megnyitom. Minden törekvésem az leend, hogy t. vevőimet visszaszerelve, továbbra is megtartsam s a nagyérdemű közönség pártfogását kiérdemeljem. Tisztelettel

Nohejl István.

HIRDETÉSEK.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy a már 4 év óta fennálló,

üveg, porcellán, kőedény, lámpa, kép és tükör raktáramat

ugyancsak a piaztér Hitelmárton-utca 32. szám alá helyeztem át, a hol a t. közönség most a legszebb és a legjobb tárgyakat bálmatos olcsó árak mellett szerezheti meg, ugymint

Díszes asztali, mosdó-, thea-, kávé-készletek, mindennemű, bor-, sör- és likőr-készletek, nagy választék asztali- és függőlámpákban, evészközök, kávéházi és vendéglői berendezési cikkek legelőbb bevásárlási forrása.

Épületüveges munkák és képek bekeretezése pontosan és olcsón teljesíttetnek.

Tisztelettel

GOLDSTEIN GYULA

Épületüveges, üveg- és porcellán-kereskedő.

Vendéglősök figyelmébe.

Alulírott tisztelettel tudatom a vendéglősök, kávéosk és kereskedő urakkal, hogy az „Artésia” budapesti vendéglősök szikvizgyára, Erzsébetfalván, Törökfloris-utca 18. sz. alatt saját lakásomon

szikviz raktárt

tart, azon célból, hogy bármely időben, éjjel-nappal a fogyasztó illetve eladó közönség rendelkezéseinek megfelelőhessen.

Mély tisztelettel

STERN BERNÁT,

az „Artésia” szikvizgyár képviselője.

Öt évi jótállás mellett

RÉSZLETFIZETÉSRE!

— saját gyártmány —

Arany-, ezüst-ékszerek,
 zseb- és fali órák

legelőbb árak mellett kaphatók:

Menczer Márk-nál

BUDAPEST, 4-15

Károly-körút 13. szám.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Erzsébetfalván Hitelmárton-u. 40 sz. (Halik bazár) egy

uri- és női ruha

vegyészeti tisztító és műtőmő

intézetet nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, pl: ténta, olaj, festék- és zsirfoltok tisztítását, ugyszinte ruhafestészetett és feketeruhákról a fény eltávolítását, nyakkendők és selyem szövetek tisztítását kezesség mellett.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel

Fleischmann Zsigmond,

vegyészeti ruhatisztító és műtőmő.

Szabóknak árendemény.

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a t. nagyközönségnek becses tudomására juttatni, hogy Erzsébetfalván (soroksári-út 8. sz.) a „Jószív” vendéglőt átvettem, és junius hó 6-án pünkösöd vasárnapján kerti helyiségemet Horváth András jó magyar zenekara működése mellett

ünnepélyesen megnyitom.

Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy izletem magyar konyhám, zamatos jó magyar boraim általában elismert jó minőségű Dréher söröm, továbbá pontos kiszolgálásom által t. vendégeim tetszését és becses pártfogását megnyerjem.

Miért is számos látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

SZEDER FERENCZ, vendéglős.

☛ A kertben naponként zeneestély! ☛

Kedvező feltételek mellett

RÉSZLETFIZETÉSRE!

Saját készítésű arany- és ezüst ékszerek,

INGA-, ZSEB- ÉS FALI ÓRÁK,

arany- és ezüstgyűrűk, függők és lánczok
 olcsó árak mellett kaphatók

HERZL NÁTHÁN aranyművesnél

Erzsébetfalván, Szilágyi Lajos-utca 60. szám alatt.

Gyorsírási tanfolyam.

Felnőtt leányoknak, mérsékelt díj fizetése mellett a „gyorsírási”-tanból alapos oktatást nyújtok.

Szekrényessy Irén

T-Floris utca Török-Villa.